

آیین نامه تسهیل ادامه تحصیل دانشجویان استعداد درخشان به مقاطع بالاتر در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه

در اجرای بند ۱ ماده ۲ آیین نامه شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به منظور تسهیل مسیر آموزشی دانشجویان استعداد درخشان در جهت شکوفایی استعدادهای آنان، این آیین نامه تدوین و اجرا می شود.

ماده ۱ - تعاریف :

در این آیین نامه واژه های زیر در معانی مربوطه به کار می رود.

وزارت : وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه : هر یک از دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و مؤسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و

آموزش پزشکی کشور که طبق مقررات این وزارت عمل می کنند.

دانشجو: کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل و فارغ التحصیلان دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و مؤسسات

وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور که طبق مقررات این وزارت عمل می کنند.

مقطع پایین تر: دوره تحصیلی فعلی دانشجو

مقطع بالاتر: دوره تحصیلی بلافاصله بعدی دانشجو

مرکز سنجش: مرکز سنجش آموزش پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ماده ۲ - پذیرش بدون آزمون

دانشجویان واجد شرایط در بند ۱-۲ این ماده می‌توانند با رعایت شرایط ذیل، بدون شرکت در آزمون ورودی برای تحصیل در دوره بالاتر در دانشگاه‌ها پذیرفته شوند. این ماده ورود به دوره‌های تخصصی و فوق تخصصی را شامل نمی‌شود.

۱-۲ - مقطع کارشناسی

الف - دانشجوی ممتاز دوره کارشناسی ناپیوسته که تا پایان نیمسال سوم رتبه اول را با میانگین کل حداقل ۱۷ و با گذراندن موفق حداقل ۵۰ واحد درسی در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی دانشگاه محل تحصیل خود کسب نموده و ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال تحصیلی دانش‌آموخته شود.

ب - دانشجوی ممتاز دوره کارشناسی پیوسته که تا پایان نیمسال هفتم رتبه اول را با میانگین کل حداقل ۱۷ و با گذراندن موفق حداقل ۱۱۵ واحد درسی در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی دانشگاه محل تحصیل خود کسب نموده و ظرف مدت حداکثر هشت نیمسال تحصیلی دانش‌آموخته شود.

۲-۲ - معرفی دانشجویان مشمول بندهای (الف ۱-۲) و (ب ۱-۲) توسط دانشگاه محل تحصیل به مرکز سنجش انجام می‌شود.

۳-۲ - دانشگاه باید رتبه‌های اول فارغ‌التحصیل با ورودی مشترک در مقطع کارشناسی را که واجد شرایط این آیین‌نامه می‌باشند بر اساس شیوه‌نامه تخصیص امتیاز پیوست، امتیازبندی نموده و با توجه به ظرفیت رشته‌ها و امتیاز کسب شده، متقاضیان را در زمان اعلام شده به مرکز سنجش معرفی نماید. پذیرش دانشجو بر اساس امتیازات مکتسبه، اولویت انتخاب رشته/محل و منوط به اعلام آن مرکز خواهد بود. معرفی متقاضیان واجد شرایط جهت بهره‌مندی از تسهیلات این ماده بر عهده معاون آموزشی دانشگاه بوده و در صورت اثبات صدور گواهی خلاف واقع حتی پس از پذیرش دانشجو، قبولی فرد کان‌لم‌یکن شناخته شده و مسئولیت آن بر عهده معاون آموزشی دانشگاه می‌باشد.

۴-۲ - در هر دانشگاه اولویت پذیرش با دانشجوی رتبه اول همان دانشگاه می‌باشد ولی در صورتی که برای پذیرش در مقطع کارشناسی ارشد در یک رشته، بیش از یک نفر از همان دانشگاه متقاضی باشد اولویت با کسی است که امتیازاتش بالاتر باشد و در صورتی که امتیازات برابر باشد معدل بالاتر در اولویت خواهد بود و در صورت برابری امتیازات و معدل، هر دو نفر پذیرش خواهند شد.

۲-۵- در صورت وجود سهمیه بیش از یک نفر یا خالی ماندن ظرفیت در هر دانشگاه، حداقل یک سهمیه به دانشجویان رتبه اول دانشگاه‌های دیگر اختصاص می‌یابد و در این صورت اولویت پذیرش با دانشجویی است که امتیازات مکتسبه وی بیشتر باشد.

۲-۶- در صورتی که به علت نحوه ارائه واحدهای درسی توسط دانشگاه‌ها مدت زمان تحصیل دانشجویان یک دوره، افزایش یابد با ارائه تاییدیه از معاون آموزشی دانشگاه حداکثر یک نیمسال تحصیلی به مدت معمول تحصیل اضافه خواهد شد.

۲-۷- در مواردی که زمان فارغ‌التحصیلی متقاضی به دلایل موجه که مورد تایید معاون آموزشی دانشگاه باشد (از قبیل بیماری و ...) به تعویق افتد، حداکثر تا یک نیمسال تحصیلی به مدت معمول تحصیل او اضافه می‌شود و در مورد مرخصی زایمان، این مدت به دو نیمسال افزایش می‌یابد که در این صورت رتبه وی با گروهی که اکثر (بیش از ۵۰ درصد) واحدهایش را با آنها گذرانده است محاسبه و مقایسه می‌گردد.

۲-۸- حداکثر ۱۰٪ از ظرفیت پذیرش سهمیه آزاد هر یک از رشته/محل‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته موجود در دانشگاه‌ها در هر دوره، به صورت مازاد به دانشجویان ممتاز مقطع پایین‌تر اختصاص می‌یابد. در صورتی که ۱۰٪ محاسبه شده در هر یک از رشته/محل‌های مورد پذیرش عدد صحیح نباشد، گرد کرده علمی آن ملاک عمل خواهد بود به این صورت که اعشار ۰/۵ و بیشتر، به عدد صحیح بالاتر گرد می‌شود.

۲-۹- دانشجوی ممتاز هر رشته تحصیلی مجاز است فقط در مقطع بالاتر از همان رشته به تحصیل بپردازد و در صورتی که در مقطع کارشناسی ارشد، رشته هم‌نام رشته تحصیلی مقطع قبلی وجود نداشته باشد، سهمیه ۱۰٪ بدون آزمون حذف و به سهمیه پذیرش با آزمون تبدیل می‌شود. در این صورت شرکت در آزمون و کسب ۹۰٪ نمره حد نصاب در رشته/محل مورد تقاضا الزامی خواهد بود.

۲-۱۰- در صورتی که دانشجوی پذیرفته شده با استفاده از سهمیه استعداد درخشان از رشته پذیرفته شده، انصراف دهد، مشمول محرومیت یکساله منع شرکت در آزمون نخواهد شد ولی نمی‌تواند مجدداً از تسهیلات ویژه استعدادهای درخشان در آزمون استفاده نماید.

۲-۱۱- دانشجویان مشمول ماده ۲ (پذیرش بدون آزمون) در مقطع کارشناسی فقط یک مرتبه و آن هم صرفاً برای سال و دوره تحصیلی بلافاصله بعدی خود می‌توانند از تسهیلات آموزشی موضوع این ماده در مقطع بالاتر استفاده نمایند.

ماده ۳ - پذیرش با آزمون

متقاضیان واجد شرایط بند ۳-۱ می‌توانند با رعایت دیگر شرایط مقرر در این ماده و با شرکت در آزمون ورودی برای تحصیل در دوره بالاتر (به استثنای دوره‌های فوق تخصصی) در دانشگاه‌ها پذیرفته شوند.

۳-۱- واجدین شرایط عبارتند از:

الف - برگزیدگان آزمون سراسری گروه آزمایشی علوم تجربی با کسب رتبه کشوری مساوی و کمتر از ۵۰۰ (با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور)

ب - دارندگان مدال طلا، نقره و برنز کشوری از المپیادهای دانش‌آموزی شیمی، ریاضی، فیزیک، زیست‌شناسی، رایانه و نجوم (با معرفی سازمان ملی پرورش استعدادها درخشان).

ج - رتبه‌های اول تا سوم انفرادی و رتبه اول گروهی کشوری المپیاد علمی دانشجویان علوم پزشکی کشور در هر یک از حیطه‌های المپیاد (به شرط آنکه هر یک از اعضای برگزیده رتبه اول گروهی، در مرحله انفرادی ۸۰٪ نمره نفر سوم انفرادی همان حیطه را کسب نموده باشند) با معرفی دبیرخانه المپیاد علمی وزارت متبوع.

د - برگزیدگان حائز رتبه‌های اول تا سوم کشوری جشنواره رازی، جشنواره‌های خوارزمی و جوان خوارزمی (در زمینه علوم پزشکی) و نفرات اول تا سوم جشنواره جایزه ملی ایثار با معرفی دبیرخانه‌های مربوطه.

ه - مالکان ابداع یا اختراع ثبت شده در زمینه علوم پزشکی با تأیید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع بر اساس ضوابط مربوطه.

و - دانشجویان نمونه کشوری گروه پزشکی در هر مقطع با معرفی ستاد انتخاب دانشجوی نمونه کشوری

ز - ۲۵٪ پذیرفته‌شدگان برتر کشوری در هر یک از آزمون‌های متمرکز جامع علوم پایه پزشکی، دندانپزشکی و جامع داروسازی و جامع پیش‌کارورزی پزشکی با کسب حداقل ۷۵٪ نمره کل آزمون مربوطه با معرفی مرکز سنجش.

ح - رتبه‌های برتر پذیرفته‌شدگان در آزمون ورودی دوره‌های تحصیلات تکمیلی کارشناسی ارشد: تا ظرفیت ۲۰ نفر پذیرفته شده در هر رشته، نفر اول کشوری؛ تا ۵۰ نفر پذیرفته شده در هر رشته، دو نفر اول کشوری و در صورتی که تعداد پذیرفته‌شدگان بیش از ۵۰ نفر باشد، در مجموع سه نفر اول کشوری.

ط - ۱۰٪ برتر دانش‌آموختگان هر رشته با ورودی مشترک در مقاطع کارشناسی و بالاتر در هر دانشگاه (مشروط بر اینکه تعداد فارغ‌التحصیلان هر دوره حداقل ۵ نفر باشد) با کسب معدل کل حداقل ۱۷.

تبصره ۱: مجموع دانش‌آموختگان یک دانشگاه در یک سال تحصیلی (از مهر ماه هر سال تا شهریور ماه سال بعد) اعم از دانشجویان بهره‌مند از آموزش رایگان، شهریه‌پرداز، پردیس‌های خودگردان و بین‌الملل و (...)، ملاک ۱۰٪ برتر دانش‌آموختگان قرار می‌گیرد.

تبصره ۲: معدل کل برای مقطع کارشناسی بدون احتساب ترم آخر با رعایت تعداد واحد گذرانده در بند ۱-۲ ماده ۲ آیین نامه، کارشناسی ارشد بدون احتساب پایان نامه، دکترای عمومی پزشکی تا پایان دوره کارآموزی (قبل از آزمون پیش کارورزی)، دکترای عمومی دندانپزشکی تا پایان نیمسال ۱۱ و برای دکترای عمومی داروسازی تا پایان ۱۸۰ واحد، مبنای محاسبه ۱۰٪ برتر می باشد.

تبصره ۳: در مورد دانشجویان تغییر رشته، انتقالی و یا تطبیق واحد داده شده در صورتی که حداقل ۸۰٪ واحدهای درسی خود را با یک ورودی گذرانده باشند با همان ورودی مقایسه می شوند و در غیر این صورت نمی توانند از تسهیلات این آیین نامه بهره مند شوند.

تبصره ۴: دانشجویان مهمان نمی توانند از تسهیلات این آیین نامه در دانشگاه مقصد استفاده نمایند ولی در صورتی که حداقل ۸۰٪ واحدهای خود را با دانشجویان هم رشته هم ورودی خود در دانشگاه مبدا گذرانده باشند می توانند از تسهیلات این آیین نامه بهره مند شوند.

ی- دانشجویان پژوهشگر برجسته بر اساس دستورالعمل اجرایی "نحوه امتیازدهی به فعالیت های تحقیقاتی دانشجویان پژوهشگر موضوع بند گ" ابلاغی از سوی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی توسط معاون پژوهشی دانشگاه جهت تأیید نهایی به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت معرفی می شوند.

۳-۲- مدت معمول تحصیل برای مقطع کارشناسی ناپیوسته ۴ نیمسال، کارشناسی پیوسته ۸ نیمسال، کارشناسی ارشد ناپیوسته ۵ نیمسال، دکتری عمومی پزشکی ۱۴ نیمسال، دکتری عمومی دندانپزشکی ۱۲ نیمسال و دکتری عمومی داروسازی ۱۱ نیمسال می باشد. در دانشگاه هایی که بر اساس کوریکولوم آموزشی مربوطه طول مدت معمول تحصیل متفاوت می باشد، ملاک کوریکولوم مصوب آن دانشگاه خواهد بود.

۳-۳- در مواردی که زمان فارغ التحصیلی متقاضی به دلایل موجه که مورد تأیید معاون آموزشی دانشگاه باشد (از قبیل بیماری و ...) به تعویق افتد، حداکثر تا یک نیمسال تحصیلی به مدت معمول تحصیل او اضافه می شود که در این صورت رتبه وی با گروهی که اکثر (بیش از ۵۰ درصد) واحدهایش را با آنها گذرانده است محاسبه و مقایسه می گردد. در مورد مرخصی زایمان، این مدت به دو نیمسال افزایش می یابد.

۳-۴- دانشجویان واجد شرایط هر یک از موارد مذکور در بند ۳-۱ در زمان استفاده از تسهیلات این آیین نامه باید در مقطع کارشناسی معدل کل حداقل ۱۷ و در مقاطع کارشناسی ارشد و بالاتر معدل کل حداقل ۱۶ را کسب نمایند. (به استثنای بند ط که کسب معدل کل حداقل ۱۷ الزامی است).

۳-۵- دانشجویان واجد شرایط هر یک موارد مذکور در بند ۳-۱ که در مقطع کارشناسی ناپیوسته بیش از یک ترم معدل کمتر از ۱۶، در مقطع کارشناسی پیوسته بیش از دو ترم متوالی یا متناوب معدل کمتر از ۱۶، در مقطع کارشناسی ارشد بیش از یک ترم معدل کمتر از ۱۵ و در مقطع دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) بیش از سه ترم معدل کمتر از ۱۵ کسب نمایند، مشمول آیین‌نامه و تسهیلات مربوطه نخواهند شد. تبصره: در هر زمان که دانشجوی شرایط استعداد درخشان را کسب کرد تا پایان دوره باید آن را حفظ نماید.

۳-۶- دانشجویان حائز شرایط مقرر در این ماده می‌توانند به شرط شرکت در آزمون و کسب ۹۰٪ نمره حدنصاب در رشته/ محل مورد تقاضا و حداکثر تا ۱۰ درصد از ظرفیت پذیرش سهمیه آزاد پذیرفته شوند.

الف- این ظرفیت، مازاد بر ظرفیت رسمی پذیرش دانشجو در هر رشته/ محل (مندرج در دفترچه پذیرش دانشجو) است.

ب- در صورتی که ۱۰٪ محاسبه شده در هر یک از رشته/ محل‌های مورد پذیرش، عدد صحیح نباشد گرد کرده علمی آن ملاک عمل خواهد بود. به این صورت که اعشار ۰/۵ و بیشتر، به عدد صحیح بالاتر گرد می‌شود.

تبصره: در مورد اعمال سهمیه ۱۰٪ مازاد استعداد درخشان برای رشته‌های دوره دستیاری که ظرفیت پذیرش ۴ و ۵ نفر دارند حداکثر یک نفر و در مورد دوره‌های غیر دستیاری (کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی PhD) با ظرفیت پذیرش ۳-۵ نفر نیز حداکثر یک نفر پذیرفته می‌شود.

ج- کسب ۹۰٪ نمره حد نصاب هر رشته/ محل، کف نمره بوده و پذیرش دانشجوی استعداد درخشان بر مبنای اولویت نمره، اولویت محل و همچنین ظرفیت پذیرش تعیین شده خواهد بود.

د- پذیرش و معرفی دانشجویان واجد شرایط به دانشگاه‌ها توسط مرکز سنجش صورت می‌گیرد.

ه- برای استفاده از سهمیه مازاد در پذیرش دستیار پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، کسب حداقل ۴۰ امتیاز از حیطه‌های "آموزشی"، "پژوهشی" و "فردی و اجتماعی" لازم است.

و- چگونگی محاسبه امتیازات فوق‌الذکر در شیوه‌نامه‌ای که توسط دبیرخانه‌های برگزارکننده آزمون تدوین شده است ارائه خواهد شد.

ز- دانشگاه ملزم به پذیرش و ثبت نام دانشجویان استعداد درخشان معرفی شده توسط مرکز سنجش آموزش پزشکی می‌باشد.

۳-۷- واجدین شرایط مقرر در این ماده می‌توانند در هر یک از مقاطع تحصیلی فقط یک نوبت مشروط بر اینکه بیش از دو سال از زمان فارغ‌التحصیلی آنها نگذشته باشد، از تسهیلات بند ۳-۶ بهره‌مند شوند. شرکت در جلسه آزمون (اعم از قبولی یا عدم قبولی) به منزله استفاده تلقی می‌شود.

۳-۸- فارغ التحصیلان رشته‌های گروه پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی که مطابق موارد مندرج در بند ۳-۱ ماده ۳ (به غیر از بند ط) آیین‌نامه رتبه کسب نموده‌اند، با رعایت سایر شرایط آیین‌نامه می‌توانند از تسهیلات این ماده بهره‌مند شوند.

ماده ۴- دانشجویانی که دارای حکم محکومیت قطعی از شورای انضباطی دانشجویان یا هیأت تخلفات آزمون‌ها (مبنی بر تخلف آموزشی یا اخلاقی) باشند، مشمول استفاده از تسهیلات این آیین‌نامه نخواهند شد.

ماده ۵- پذیرش دستیاران مشمول آیین‌نامه برنامه پزشکی پژوهشگر در دوره تخصصی بالینی در قالب ظرفیت استعدادهای درخشان صورت می‌گیرد.

ماده ۶- متقاضیان استفاده از تسهیلات استعداد درخشان، در هر یک از مقاطع تحصیلی باید شرایط آیین‌نامه را در حین تحصیل در همان مقطع احراز نموده باشند و برای استفاده از تسهیلات ادامه تحصیل در مقطع بالاتر کسب عنوان استعداد درخشان در مقطع پایین‌تر (تا قبل از فارغ التحصیلی) الزامی است.

ماده ۷- رتبه‌های اول مقطع کارشناسی می‌توانند بعد از فارغ التحصیلی در همان سال اول از هر دو سهمیه بدون آزمون و با آزمون (به طور همزمان) استفاده نمایند و در صورت قبولی در هر دو روش، انتخاب نوع سهمیه فوق به عهده دانشجو خواهد بود ولی در صورت عدم قبولی، انصراف یا اخراج مجاز به استفاده از سهمیه با آزمون در سال بعد نمی‌باشند. در صورتی که دانشجو مایل نباشد از هر دو فرصت در یک سال استفاده نماید، می‌تواند در سال اول از سهمیه بدون آزمون و در سال دوم از سهمیه با آزمون استفاده کند.

تبصره: برای رشته‌هایی که نیاز به دو سال سابقه کار بالینی دارند، واجدین شرایط به استناد ضوابط مقرر می‌توانند در آزمون که بلافاصله بعد از کسب دو سال سابقه کار بالینی آنها برگزار می‌شود شرکت و از تسهیلات ماده ۷ استفاده نمایند.

ماده ۸- دانشجویان واجد شرایط این آیین‌نامه که با استفاده از سهمیه موضوع قانون اصلاح بند ۳ ماده واحده قانون "برقراری عدالت آموزشی در پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و تخصصی" پذیرفته شده‌اند و مطابق تبصره ۴ این قانون، ادامه تحصیل ایشان در مقطع بالاتر منوط به گذراندن حداقل نیمی از مدت زمان تعهدات قانونی می‌باشد می‌توانند در اولین آزمون که بلافاصله پس از گذراندن نیمی از تعهدات (با ارائه گواهی محل خدمت) برگزار می‌شود شرکت نموده و از تسهیلات مربوطه استفاده نمایند.

ماده ۹- دانشجویان رشته های مجازی که دارای مصوبه شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی هستند و پذیرش آنها به صورت متمرکز از طریق مرکز سنجش آموزش علوم پزشکی انجام می شود در صورت احراز شرایط آیین نامه می توانند از تسهیلات بند ۳-۶ بهره مند شوند.

ماده ۱۰- دانشجویان استعداد درخشان مشمول هر یک از موارد مذکور در بند (۱-۳) در مقاطع تحصیلی کارشناسی و بالاتر قبل از فارغ التحصیلی مجاز هستند فقط یک نوبت در آزمون مقطع بالاتر با رعایت ضوابط مربوط، شرکت نمایند و برای فارغ التحصیلان حائز شرایط، آخرین مصوبات کمیسیون موضوع مواد ۲ و ۳ قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۱۱- مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه بر عهده معاونت آموزشی دانشگاه محل تحصیل می باشد.

ماده ۱۲- نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه بر عهده مرکز سنجش وزارت متبوع می باشد و در شرح و تفسیر مفاد آن، نظر معاونت آموزشی مورد استناد خواهد بود.

این آیین نامه مشتمل بر یک مقدمه، ۱۲ ماده و ۷ تبصره، در تاریخ ۱۴۰۰/۹/۲۷ به تصویب شورای هدایت استعداد های درخشان رسید و جایگزین مصوبات قبلی ادامه تحصیل دانشجویان ممتاز و استعداد درخشان (ورود بدون آزمون و با آزمون) می گردد و برای پذیرش دانشجو از سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ به بعد قابل اجرا می باشد.

دکتر بهرام عین اللهی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی